

KOŠARKA – TAKTIKA

KOLEKTIVNA TAKTIKA

Doc. dr Milovan Ljubojević

KOLEKTIVNI TAKTIKA

- Savremena košarka – uveliko se razlikuje od Nejsmitove iz 1891. godine
- Dr Nejsmit je planirao organizovanu odbranu na principima “čovjek na čovjeka”
- Podjela igrača na odbrambene i napadačke
- Pojava visokih igrača mijenja i uloge igrača u igri
- U tim uslovima, javila se potreba za usklađenijom igrom svih pet igrača, tj. organizovanija igra.

Istorijat razvoja kolektivne taktike

- Pasing game
- Napad sa “spavačem”
- “delayed” napad, pravi pozicioni napad (prvo počele profesionalne ekipe)
- Organizovana odbrana – postala kada su svi igrači počeli da igraju odbranu
- Linijski raspored
- Raspored 2-3
- Pozicioni stil igre
- Zonska odbrana
- Dr Nejsmit bio protiv zonske odbrane

KOLEKTIVNA TAKTIKA NAPADA

- KONTRANAPAD
- Najefikasniji napad u košarci.
- Mora biti organizovan
- Glavni cilj kontranapada je da napadači brojno nadmaše odbrambene igrače, odnosno, napadači moraju doći do koša protivnika brže od odbrambenih igrača
- U što kraćem roku izvesti kontranapad (3-5 sekundi), jer se odbrana konsoliduje

- Kroz uvježbavanje smanjuje se broj grešaka
- Zahtijeva od igrača dobru fizičku pripremljenost (posebno anaerobne kapacitete), tehničku pripremljenost, taktička znanja i pozitivan mentalni stav prema igranju kontranapada
- Igranjem kontranapada, razvija se fizička pripremljenost, ali i mentalni stav.
- Takođe, razvija se brzina reagovanja u izvođenju osnovnih košarkaških elemenata, dobar osjećaj za ravnotežu u brzim akcijama, lakše se gradi moral i kolektivni duh ekipe, samopouzdanje igrača, demoralizuje protivnik, igra atraktivna za gledaoce.

- Može se igrati protiv svih odbrambenih sistema, pa predstavlja univerzalni napad
- Udio kontranapada u napadima savremene košarke opada. Razlozi???
- U mlađim kategorijama znatno veći
- Broj kontranapada zavisi od opredijeljenosti tima za igranje istog, ali i od protivnika.
- Opredijeljenost – da ekipa ima igrače sposobne da igraju kontranapad
- Efikasnost kontranapada kreće se od 80 do 100 odsto uspjehnosti
- Može se započeti: poslije presiječene lopte, poslije osvojene, ukradene lopte, nakon podbacivanja lopte, poslije primljenog koša, poslije promašenog sl bacanja ili šuta protivnika

- Igrači uvijek treba da:
 - Gledaju naprijed i da vide cio teren,
 - Dodaju naprijed, sve dok ne dođu u poziciju za lako postizanje koša,
 - Sprintaju ka protivničkom košu,
 - Vode računa o međusobnom rastojanju,
 - Utrčavaju u prostor gdje će steći prednost u odnosu na odbranu,
 - Imaju kontrolu nad loptom i svojim kretanjem,
 - Prenose loptu sredinom terena,
 - Koriste dodavanja umjesto driblinga,
 - Koriste direktna dodavanja,
 - Dobro i sigurno primaju loptu,
 - da imaju međusobnu komunikaciju

Faze u igranju kontranapada

- Prva faza – skok u odbrani

Dobra odbrana – loša rješenja, loši šutevi protivnika

Osvojiti loptu u skoku (obično centri), ali tako da odmah bude u prilici da igra loptom, dodavanjem, dobar pregled igre da ima.

Kod uigranih ekipa znaju se pozicije igrača u tim situacijama, pa skakač može i iz skoka da doda loptu koji se već otvorio za prijem.

- **Druga faza – iznošenje lopte iz reketa**

najčešće je mnogo igrača u reketu, tako da igrač (koji je osvojio loptu) traži prostor da izbaci loptu naprijed i van reketa, dodavanjem ili driblingom.

Igrač koji je sa loptom treba da otvori liniju dodavanja, a igrač koji želi da primi loptu (spoljni igrači) otvara se na bočnu stranu.

Iznošenje lopte driblingom je sporiji način, ali može biti efikasan.

• Treća faza – prenošenje lopte

Poslije iznošenja lopte iz reketa, cilj je da se lopta prenosi kroz sredinu terena.

Loptu u sredini obično prima drugi spoljni igrač, i nastavlja sa driblingom ili dodavanjem ako ima igrača u dobroj poziciji. Ako nastavlja sa driblingom, mora stati i prepoznati dešavanja na terenu, kako ne bi napravio ishitrenu grešku.

Čim je lopta krenula naprijed svi napadači trče maksimalno brzo prema protivničkom košu kako bi stvorili brojčanu prednost.

U cilju dobre organizacije kretanja napadača se dijele na pet koridora.

U koridoru 1 je igrač sa loptom. U koridorima 2 i 3 trče dva druga spoljna igrača, u koridorima 4 i 5 trče centri.

- **Četvrta faza – završetak kontranapada**

Podrazumijeva situacije 1:0, 2:0, 2:1, 3:0, 3:1, 3:2, 4:2, 4:3
Kod učešća četiri igrača u završetku, podrazumijeva se “trejler” koji brzo utrčava prema košu, prima loptu sa boka i završava.

Kontranapadi se ne završavaju šutem na koš već igrači imaju obavezu da prate loptu i da idu na skok u napadu. U boljoj su poziciji od odbrane, jer su u punom naletu i licem okrenuti košu.

Metodska uputstva

- Odličan za mlađe kategorije
- Kroz njega stiču naviku da saraduju,
- Neracionalnu igru eliminisati
- Stvaranje navike za brzo trčanje
- Najprije kroz grupnu taktiku, sa 2,3 i 4 igrača
- Uvježbavanje organizacionih načina osvajanja lopte, iznošenje lopte iz reketa, prenošenje lopte i završnice kontranapada.
- Vježba se prvo bez odbrane, naučiti linije kretanja
- Dirigovano vježbanje
- Situaciono vježbanje
- Može se ograničiti vrijeme prenošenja lopte (da bi se ubrzao napad)

Brzi napad (polukontranapad)

- Nije uvijek moguće izvesti kontranapad
- Veliki broj trenera želi da završi napad u igri 2:2 i 3:3, nego da čeka igru 5:5, u kojoj se odbrana konsoliduje
- Brzi napad (polukontranapad, sekundarni kontranapad, tranzicija) predstavlja organizovani nastavak kontranapada i u pravilu traje do 10 sekundi.
- Podrazumijeva dobru organizaciju, bez improvizacije, osim lucidnih rješenja vrhunskih igrača.
- Osnovne napadačke karakterisitke: rastojanje, kretanje igrača, brzo kretanje lopte i blokade.

- Često i poslije primljenog koša, kao sistemski napad
- Brzi napad predviđa i rješenja u slučajevima kada nije ostvarena pozicija za nesmetan šut. Tada se nastavlja brzim ulaskom u pozicioni napad.
- Zahtjevi:
 - Bar dva igrača koji su dobri šuteri sa distance,
 - Da igrači moraju da budu sposobni da dobro prime loptu i da šutiraju nakon prijema lopte,
 - Igrače sposobne da brzo prenose loptu dodavanjem,
 - Pokretljive i brze igrače,
 - Dobre, ranije utvrđene linije kretanja
 - Da igrači dobro postavljaju i koriste blokade,
 - Organizovano brzo ubacivanje lopte u igru poslije primljenog koša,
 - Da su centri naviknuti da brzo trče, i učestvuju u brzom napadu

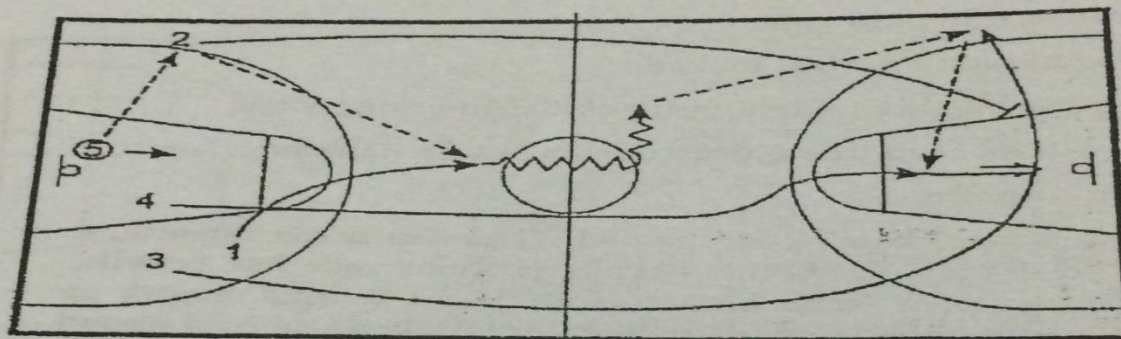
Faze u igranju brzog napada

- Četiri faze. Prve tri faze se suštinski ne razlikuju od faza kontranapada.
- Lopta se najčešće prenosi kao i kod kontranapada, ali ako se igra kao sistemski napad prenošenje lopte se može organizovati i na neki drugi način.
- Razlike između kontranapada i brzog napada postoje u četvrtoj fazi, s obzirom na brojčanu izjednačenost napada i odbrane.

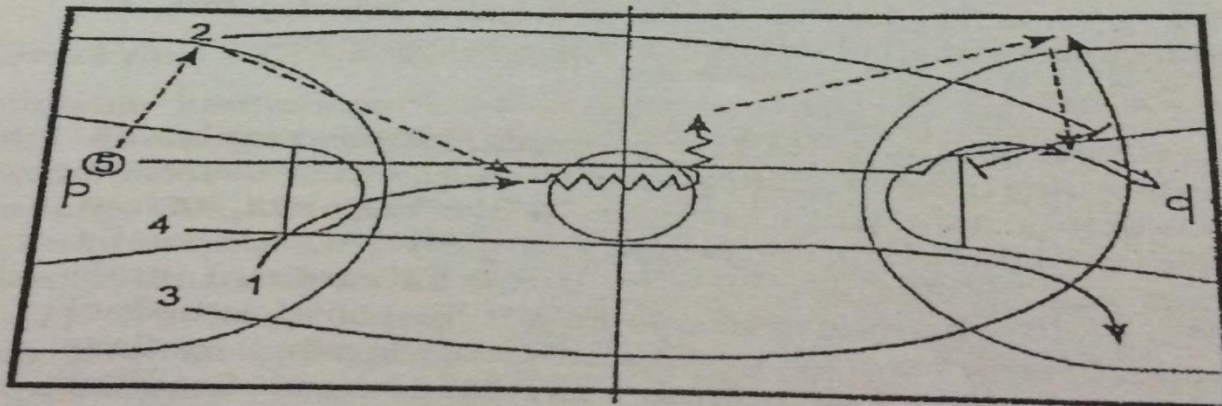
- Četvrta faza – šut na koš

- Primjer brzog napada

- Odbrambeni igrači su uspjeli da spriječe napad da dođe u priliku za nesmetan šut. Lopta je na bočnoj poziciji, i tada četvrti napadač pretrčava svog odbrambenog igrača i utrčava snažno u prazan prostor sredine terena, prima loptu i završava napad.
- Ako četvrti igrač nije uspio da primi loptu, on izlazi na suprotnu stranu od lopte i sada peti igrač pretrčava svog odbrambenog igrača i utrčava snažno u prazan prostor sredinom terena, prima loptu i realizuje napad.

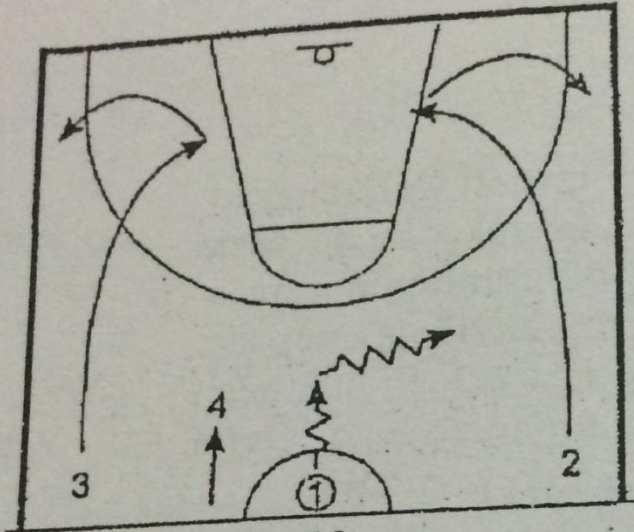

D 78

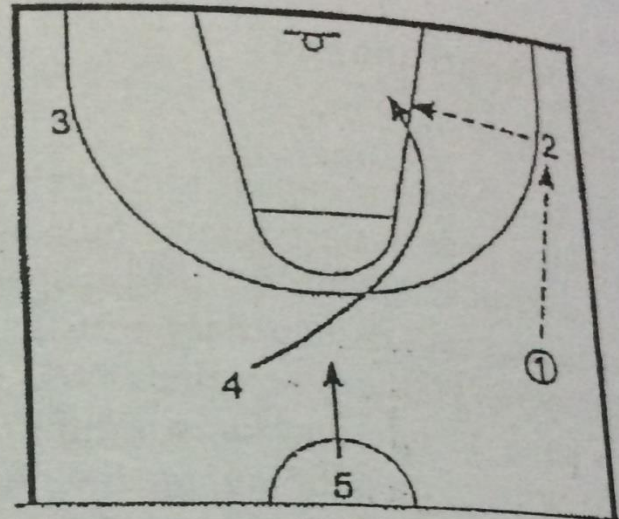

D 79

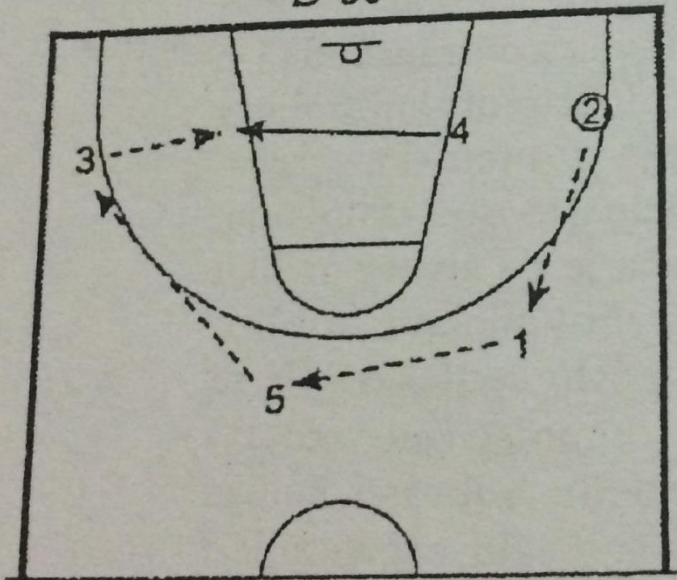
- U slučaju da i peti igrač ne može da primi loptu, on prima blokadu od saigrača koji je postavljao blokadu u početku organizacije završnice brzog napada. Ako napad nije realizovan napadači zauzimaju određeni položaj i organizuju pozicioni napad.

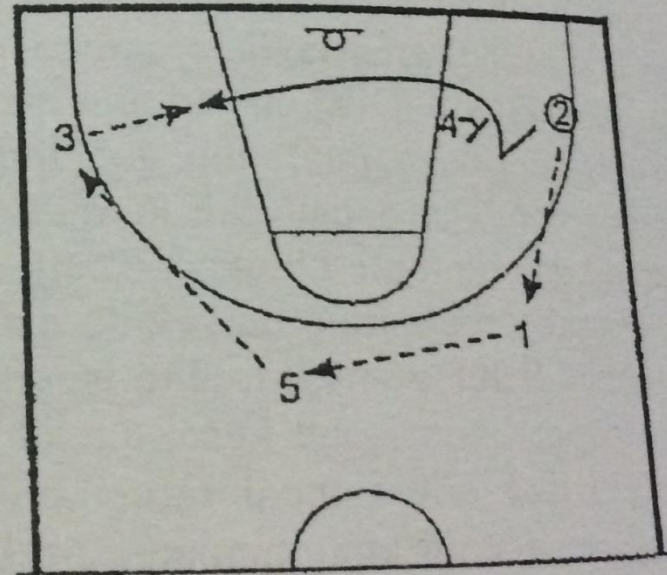
D 80

D 81

D 82

D 83

Metodska uputstva

- Usaditi igračima naviku da brzo trče, pogotovo visokim igračima (pogrešno je mišljenje da visoki igrači ne mogu brzo da trče)
- Početi kroz saradnju 2 i 3 igrača, na koje se nadovezuje četvrti i peti igrač
- Naučiti linije kretanja
- U početku bez odbrana, zatim sa dirigovanom odbranom, pa onda u situacionim uslovima
- Naučiti igrače da “čitaju” odbranu i na osnovu toga donose odluke
- Brzi napad zahtijeva mnogo vježbanja, upornog i strpljivog rada, ali kada se uvježba predstavlja mnogo opasno “oružje”

HVALA NA PAŽNJI